گذر و نظر

سید احمد هاشمی اشکا

زمین‌های ییلاق عشایر خراسان شمالی به یغما می‌رود

زندگی عشایری در ایران از سابقه کهنی برخوردار بوده و عشایر همیشه نقش مهمی در تاریخ این سرزمین ایفا نموده‌اند. جامعه عشایری علاوه بر حفظ و حراست از فرهنگ، سنن، آداب و رسوم باستانی از نظر اقتصادی نیز همیشه پشتوانه اقتصادی کشور بوده‌اند. خراسان شمالی و شهرستان بجنورد دارای ۸۵۰ هزار نفر جمعیت است و از شش شهر بجنورد، اسفراین، شیروان، جاجرم، مانه و سملقان و فاروج تشکیل شده است.

چند سالی است که وقتی عشایر خراسان شمالی از مناطق قشلاقی خود کوچ می‌کنند تا رسیدن به ییلاق، چند روزی در میان‌بندهای این استان توقف می‌کنند. اما مشکل اینجاست که هر بار به ییلاق می‌رسند می‌بینند بخشی از سکونتگاه‌هایشان خورده شده و حالا باید در جای کوچک‌تری چادر بزنند. عشایر مدت زیادی در میان‌بندها نمی‌مانند و حداکثر به مدت ۱۵ تا ۲۰ روز در این نقاط اقامت می‌کنند و منتظر می‌شوند تا بخش‌های ییلاقی استان از لحاظ پوشش چراگاهی و سرسبزی مراتع کاملاً آماده شود. ولی مشکلات اصلی آنها با رسیدن به ییلاق‌ها شروع می‌شود؛ زمانی که به این مناطق رسیده‌اند و با اجرای یک پروژه جدید عمرانی در محل زندگی‌شان مواجه شده‌اند. بناها و ساختمان‌هایی که چون سدی بر سر راه آنها سبز شده‌اند.

■ زمین‌های عشایر در دست ادارات دولتی

این اتفاق نامیمون آنقدر برای عشایر تلخ و ناگوار است که صدای رئیس بسیج جامعه عشایری خراسان شمالی را هم درآورده است.

قنبرزاده با بیان اینکه عرصه میان‌بندها سال به سال برای عشایر در خراسان شمالی تنگ‌تر می‌شود، می‌گوید: «خراسان شمالی دارای ۵۳۰۰ خانوار عشایری است. میان‌بندها مناطقی هستند که عشایر این استان به هنگام کوچ به مناطق ییلاقی یا قشلاقی به مدت ۲۰ تا ۲۵ روز در آنجا ساکن می‌شوند. چندین سال است زمانی که این افراد به این مناطق کوچ می‌کنند با این مشکل مواجه می‌شوند که چندین هکتار از عرصه‌های میان‌بند توسط کشاورزان یا ادارات دولتی گرفته شده است. این مشکل در حال حاضر در تخته ارکان و اطراف روستای مهنان در شهرستان بجنورد به‌وضوح مشاهده می‌شود.»

وی ادامه می‌دهد: «ایل‌راه‌ها در اطراف روستای مهنان به گونه‌ای تصرف شده که حتی فضای کوچکی برای تردد دام‌ها نیز وجود ندارد و عشایر مجبور هستند تردد دام را با خودرو انجام دهند که این امر موجب بروز حوادثی نیز شده است. ادارات و سازمان‌ها قبل از تصرف این زمین‌ها در ابتدا باید مکانی برای اسکان عشایر در مناطق میان‌بند در نظر بگیرند.» اما مدیر کل امور عشایری خراسان شمالی معتقد است زمین‌هایی که عشایر به عنوان میان‌بند در آنجا مستقر می‌شوند، زمین‌های ملی بوده و هم‌اکنون اداره کل منابع طبیعی قبل از واگذاری، استعلاماتی را از این اداره کل دریافت می‌کند. محمدرضا قلی‌پور می‌گوید: «زمین‌هایی که هم‌اکنون در آن ساخت و ساز انجام شده، زمین‌هایی بوده که در گذشته واگذار شده است.» به هر حال این درد امسال نیست که عشایر خراسان شمالی به آن دچار شده باشند، بلکه چندین سال است که وقتی عشایر از مراوه تپه به این منطقه بازمی‌گردند با ساختمان جدید که در محل زندگی‌شان ساخته شده مواجه می‌شوند.

در گذشته تعداد زیادی از خانوارهای عشایری بعد از بازگشت از مناطق قشلاقی در محلی همچون تخته ارکان که در پنج کیلومتری بجنورد قرار دارد، اتراق می‌کردند و این امر به آن دلیل بود که عرصه برای زندگی آنها نیز باز بود و آنها می‌توانستند به‌راحتی کارهای روزمره خود همچون چرای دام را انجام دهند. اما هم‌اکنون با مشکل تصاحب این زمین‌ها از سوی ادارات مختلف مواجه شده‌اند و هر سال که می‌گذرد نیز بر تعداد این ادارات افزوده می‌شود. ساختمان‌هایی که حالا ورزشگاه، بیمارستان، دانشگاه، نمایشگاه و سیلوی گندم شده‌اند و سایر ادارات هم برای عقب نماندن از این هجوم ساخت و سازهای خود را بر روی زمین‌های عشایر آغاز کرده‌اند.

از طرف بنیاد مستضعفان صورت گرفت

اختصاص ۴۹ هزار تن سیمان رایگان برای بازسازی مناطق سیل‌زده

بنیاد مستضعفان در نوسازی و بازسازی مناطق سیل‌زده مشارکت دارد و تاکنون ۴۹ هزار تن سیمان رایگان برای ساخت و تعمیر واحدهای مسکونی در این مناطق اختصاص داده است.

دبیر ستاد کمک‌های بنیاد مستضعفان در سوانح طبیعی با بیان اینکه این بنیاد ۴۹ هزار تن سیمان رایگان برای نوسازی و بازسازی به مناطق سیل‌زده اختصاص داده گفت: بنیادمستضعفان از نخستین روزهای وقوع سیل در کنار مردم استان‌های مختلف حضور داشت و اکنون نیز برای بازسازی و نوسازی این مناطق کمک حال آنان خواهد بود.

علی امیدی افزود: در مرحله نخست مقابله با بحران سیل که مردم به اقلام و کمک‌های اولیه و ضروری نیاز داشتند، بنیاد مستضعفان پای کار آمد و اقدام به تأمین بخشی از نیازهای ضروری مردم در این مناطق کرد. دبیر ستاد کمک‌های مردمی بنیاد مستضعفان در سوانح طبیعی یادآور شد: از ابتدای وقوع سیل تاکنون ۲ هزار تخته پتو و ۳ هزار تخته فرش و گلیم به مناطق سیل‌زده استان گلستان ارسال شد. همچنین در همان روزهای نخست حادثه که شهرها و روستاهای این استان دچار آب‌گرفتگی شد نیز ۵ هزار جفت چکمه به استان فرستاده شده بود.

وی ادامه داد: در این مدت ۳ هزار تن انواع مواد غذایی، ۱۱ هزار قالب پنیر، یک‌هزار کیلوگرم برنج و ۵۰۰ کیلوگرم مرغ، ۱۵۰ هزار بطری آب معدنی و اقلام دیگری مانند کفش و پوشاک، لوازم‌التحریر و غیره برای استان گلستان ارسال شده است. امیدی با اشاره به مشارکت بنیاد مستضعفان در ساخت و تعمیر واحدهای مسکونی خسارت‌دیده در مناطق سیل‌زده گفت: بنیاد مستضعفان برای بازسازی و نوسازی این مناطق سیمان رایگان تهیه کرده و در اختیار بنیاد مسکن استان‌های مختلف قرار داده است. وی با اشاره به اختصاص ۷ هزار تن سیمان رایگان برای ساخت و تعمیر واحدهای مسکونی خسارت‌دیده در استان گلستان افزود: تاکنون ۴۹ هزار تن سیمان رایگان تهیه و برای بازسازی و نوسازی مناطق سیل‌زده در استان‌های مختلف از جمله گلستان، مازندران، ایلام، لرستان، خوزستان و غیره ارسال شده است.

تالاب گاوخونی میزبان پرندگان مهاجر شد

گزارش یک

با توجه به بارش‌های فصلی مناسب، از اوایل امسال برخی پرندگان مهاجر مانند فلامینگو پس از حدود دو سال بار دیگر مهمان تالاب گاوخونی شدند.

حسین اکبری سرپرست معاونت نظارت و پایش محیط‌زیست اصفهان گفت: تالاب گاوخونی موقعیت خاصی در مرکز کشور دارد؛ بدین معنا که در مسیر مهاجرت پرندگان مهاجر آبزی قرار دارد و بر این اساس برخی از این پرندگان مطابق سوابق مهاجرت از اواخر اسفند تا اوایل فروردین‌ماه در طول مسیر در کناره‌های این تالاب فرود آمدند. وی با بیان اینکه با توجه به بارش‌های فصلی برخی پرندگان مهاجر مانند فلامینگو پس از حدود دو سال بار دیگر مهمان تالاب گاوخونی شدند، ادامه داد: بر این اساس اکنون شاهد حضور گونه‌هایی مانند فلامینگو و دیگر پرندگان کنار آبزی مانند غاز، اردک، پرستوهای دریایی، پلیکان، باتلان و کشیم در جوار تالاب گاوخونی هستیم. وی ادامه داد: بارش‌های اخیر موجب شد تا حدود ۱۰ درصد از تالاب گاوخونی آبگیری شود و بخشی از پوشش گیاهی تالاب نیز بار دیگر پس از مدت‌ها احیا شود.

ساخت و واگذاری ۵۰۰ واحد مسکن ویژه ایتام در مازندران

بعد از قول فتاح برای خانه‌دار شدن تمام ایتام کمیته امداد در سال ۹۸ حالا این طرح از مازندران آغاز شده است

گزارش یک

محمدرضا ساسوری

یکی از دغدغه‌های خانواده‌های کمیته امداد داشتن سرپناه است؛ این مهم موجب شده تا برای رسیدن به این موضوع گام‌های خوبی برداشته شود. بهمن‌ماه سال گذشته بود که رئیس کمیته امداد با اشاره به ساخت هزار واحد مسکن برای خانواده‌های ایتام در مناطق محروم کشور اعلام کرد: «با اجرای برنامه‌های مسکن در کمیته امداد، همه خانواده‌های ایتام تحت حمایت تا سال آینده صاحب خانه می‌شوند.» حال خبرها حکایت از آن دارد که کمیته امداد امام(ره) مازندران برنامه خانه‌دار کردن ۵۰۰ خانواده از ایتام زیر پوشش این نهاد در استان را آغاز کرده است؛ موضوعی که نویدبخش جدی بودن تصمیم کمیته امداد برای رسیدن به این هدف والاست.

داشتن مسکن مناسب برای محرومان تحت پوشش کمیته امداد همواره یکی از مهم‌ترین اهداف این نهاد به شمار می‌رود و از زمان ایجاد آن این مهم همواره مورد توجه بوده است. این در حالی است که با آغاز مأموریت رئیس کمیته امداد این مهم به شکل جدی‌تری دنبال شد.

این مهم سبب شده تا کمیته امداد امام خمینی(ره) با همکاری بنیاد برکت و سپاه برنامه‌های ویژه‌ای را در این زمینه در دستور کار خود قرار دهند. از آنجا که استان‌های سیستان و بلوچستان، کرمان، بوشهر، خراسان رضوی، خراسان جنوبی، یزد، مازندران، کردستان، خوزستان، بوشهر، لرستان، کرمانشاه و ایلام ازجمله مناطقی به شمار می‌روند که محرومان آن به‌شدت نیازمند داشتن مسکن و سرپناه مناسبی هستند، لذا با توجه به اولویت هریک از این مناطق کار ساخت مسکن برای نیازمندان در دستور کار قرار گرفت که مازندران یکی از این استان‌ها بود.

■ ساخت مسکن برای ۲۰۰ خانواده محروم مازنی

اوایل شهریورماه سال گذشته بود که مدیرکل تأمین مسکن و مهندسی ساختمان کمیته امداد از مقاوم‌سازی ۲۲ هزار واحد مسکن مددجویان روستایی تا پایان سال خبر داد و اعلام کرد: «امسال با همکاری کمیته امداد، سپاه و بنیاد برکت ۱۰ هزار واحد مسکن در ۱۴ استان ساخته می‌شود که این کار شروع شده است و تا پایان سال آینده کامل می‌شود.» هنوز چند روزی از این اظهارات نگذشته که ابراهیم بازیان در مراسم افتتاح مسکن محرومان در ساری از تحویل ۳۰ هزار واحد مسکونی ساخته شده برای محرومان کشور ظرف چند ماه اخیر خبر داد؛ موضوعی که به‌خوبی نشان داد کمیته امداد برنامه‌ای جدی برای رفع نیاز مسکن محرومان دارد و در حال عملی کردن آن است. با آغاز سال جدید و برنامه‌ریزی‌ها برای عملی ساختن قول‌های داده شده در زمینه مرتفع کردن نیاز مسکن محرومان، روز گذشته مدیرکل کمیته امداد امام خمینی(ره) مازندران از آغاز برنامه خانه‌دار کردن ۵۰۰ خانواده از ایتام زیر پوشش این نهاد در استان خبر داد. رضا نوروزی افزود: «ساخت این تعداد منزل مسکونی که در قالب طرح «لذت لبخند» در ۱۶ شهرستان مازندران آغاز شده، حداقل تا پایان سال جاری به اتمام می‌رسد و خانه‌ها به مددجویان زیر پوشش تحویل داده می‌شود.» این در حالی بود که تمامی هزینه ساخت منزل خانواده ایتام از محل کمک خیران و نیک‌اندیشان استان تأمین می‌شد تا شرایط و فضا برای خانه‌دار شدن این اقشار فراهم شود.

با مشارکت کمیته امداد، سازمان برنامه و بودجه و مؤسسه خیریه بوتراب، ظرف مدت یک سال هزار واحد مسکونی برای خانواده‌های ایتام در شش استان کشور ساخته شده و با برنامه‌ریزی‌های انجام‌شده در کمیته امداد، تا پایان سال ۹۸ هیچ خانواده ایتامی در کمیته امداد بدون مسکن مناسب نخواهد بود

این مسئول کمیته امداد در استان با اشاره به وجود حدود ۴ هزار یتیم در مازندران و اینکه ۳۵۰ یتیم بدون مسکن و مستأجر هستند، گفت: «کمبود و نداشتن زمین به عنوان مشکل اصلی در خانه‌دار شدن ایتام استان است که کمیته امداد برای اجرای این طرح بیشتر از هر زمان دیگری به حمایت خیران نیاز دارد.» نوروزی با بیان اینکه ساخت ۵۰۰ خانه برای مددجویان زیر پوشش این نهاد با همکاری نیکوکاران استان در دست اجرا است، افزود: «تاکنون شماری از این خانه‌ها به مددجویان زیر پوشش تحویل شده و باقی مانده خانه‌های نیمه‌کاره نیز حداقل تا پایان شهریورماه امسال تحویل داده خواهد شد.»

این در حالی است که بیش از ۷۰ هزار خانواده زیر پوشش کمیته امداد امام خمینی(ره) استان مازندران هستند. به گفته مدیرکل کمیته امداد امام خمینی(ره) مازندران خیران می‌توانند در قالب اهدای زمین، تأمین مصالح و وجه نقدی در ساخت خانه‌های ایتام و شتاب بخشیدن به روند ساخت آن اقدام کنند. این اظهارات در حالی بیان شد که سال گذشته مدیر کمیته امداد امام خمینی(ره) ناحیه یک ساری در مازندران در این خصوص گفته بود: «امسال ۲ هزار واحد مسکن سهم مازندران و از این تعداد ۷۵۰ واحد در مناطق روستایی و محروم بوده که با همکاری سپاه و بنیاد برکت تا پایان سال به بهره‌برداری می‌رسد.» همچنین مرتضی ناعی افزود: «سال گذشته نیز ۴۲ واحد مسکن برای محرومان ساخته شد که از این تعداد ۲۰ واحد مسکن روستایی بوده و بیش از ۱۱ میلیارد و ۷۳۶ میلیون ریال هزینه عمرانی برای ساخت این واحدها شده است.» به گفته وی سال گذشته نیز ساخت ۵۶ واحد مسکن روستایی در دستور کار قرار گرفته بود.

■ آغاز اجرایی شدن خانه محرومان

بهمن‌ماه سال گذشته بود که رئیس کمیته امداد از ساخت هزار واحد مسکن برای خانواده‌های ایتام در مناطق محروم کشور خبر داد و گفت: «با اجرای برنامه‌های مسکن در کمیته امداد، همه خانواده‌های ایتام تحت حمایت تا سال آینده صاحب خانه می‌شوند.» سیدپرویز فتاح افزود: «بر اساس این تفاهمنامه، با مشارکت کمیته امداد، سازمان برنامه و بودجه و مؤسسه خیریه بوتراب، ظرف مدت یک سال هزار واحد مسکونی برای خانواده‌های ایتام در شش استان کشور ساخته می‌شود.» به گفته وی با روند فعلی و بر اساس برنامه‌ریزی‌های انجام شده در کمیته امداد، تا پایان سال ۹۸ هیچ خانواده ایتامی در کمیته امداد بدون مسکن مناسب نخواهد بود و تمامی خانواده‌های ایتام تحت حمایت صاحب خانه می‌شوند.

بر اساس تفاهمنامه فی مابین کمیته امداد، سازمان برنامه و بودجه و مؤسسه خیریه بوتراب قرار است تا پایان امسال هزار واحد مسکونی برای ایتام در شش استان محروم کشور ساخته شود که ۵۰۰ واحد از این واحدها در مناطق روستایی و ۵۰۰ واحد در مناطق شهری پیش‌بینی شده است. همچنین طبق برآوردها، هزینه ساخت این واحدها در مناطق روستایی ۵۰ و در مناطق شهری ۶۵ میلیون تومان در نظر گرفته شده است.

سواحل مازندران برای گردشگران تابستانی آماده نیست

مدیرکل امور اجتماعی استانداری مازندران: با وجود آزاد بودن ۲۵۰ کیلومتر از سواحل خزر کمتر از هزار نجاتگر برای اجرای طرح سالم‌سازی دریا به کار گرفته می‌شود که ناکافی است

گزارش ۲

میترا شهبازی

تجاوز به حریم دریا با ویلاسازی، تخلیه زباله و فاضلاب به ساحل و دریا و اجرای نصفه و نیمه طرح سالم‌سازی دریا بخشی از مشکلات سواحل دریای خزر است؛ منطقه‌ای گردشگری که هر ساله میزبان چندین هزار نفر از گردشگران ایرانی و خارجی است و هنوز برای بخش تفریحی آن برنامه‌ریزی مناسبی صورت نگرفته است. حالا هم در کنار تمام مشکلات، امسال کمتر از هزار نجات غریق برای محافظت از جان مردم در ۲۵۰ کیلومتر از سواحل استان مازندران در نظر گرفته شده است.

روز به روز هوا گرم و گرم‌تر می‌شود. زمان زیادی به فرا رسیدن تابستان نمانده است. همزمان مدارس و دانشگاه‌ها به کار یک‌ساله خود پایان می‌دهند و دانش‌آموزان و دانشجویان هم خود را برای تعطیلات فصل گرم آماده می‌کنند. از همین حالا اغلب خانواده‌ها از جای جای کشور برای سفرهای تابستانی خود برنامه‌ریزی می‌کنند؛ برنامه‌ریزی‌هایی که اغلب به سمت استان‌های شمالی مازندران و گیلان می‌رسد. مناطقی که به خاطر شرایط آب و هوایی مطلوبشان طرفدار دارند اما طی چند سال اخیر آمادگی کافی برای میزبانی از مهمانان تابستانی را نداشتند و امسال هم به گفته مدیرکل امور اجتماعی استانداری مازندران با کاهش اعتبار طرح دریا تنها هزار نجاتگر برای ۲۵۰ کیلومتر ساحل مازندران آماده هستند. نجاتگرانی که سال گذشته توانستند جان ۶۲ نفر که در حال غرق شدن بودند را نجات دهند و آمار غرق‌شدگی در این استان را به حداقل برسانند.

عیسی قاسمی طوسی در این راستا اضافه می‌کند: «با وجود اینکه ۹۰ درصد از شناگران آب‌های ساحلی خزر از اقصی نقاط کشور به استان می‌آیند اما میزان اعتبار اختصاصی برای ساماندهی طرح دریا و کاهش آمار مرگ ناشی از غرق‌شدگی ناچیز است.» وی ادامه می‌دهد: «از سال ۹۲ تاکنون با اجرای طرح ساماندهی دریای خزر آمار مرگ ناشی از غرق شدن در دریای مازندران حدود ۸۰ درصد کاهش یافت و از بیشتر از ۲۰۰ نفر در سال ۹۲ به ۶۰ نفر در سال گذشته رسید.» گفتنی است که از ۲۵۰ کیلومتر ساحل آزاد دریای خزر در مازندران حدود ۳۷۰ نقطه حادثه‌خیز وجود دارد. بنابراین همین موضوع بر ضرورت اجرای طرح سالم‌سازی دریا تأکید دارد.

■ رودخانه‌هایی که فاضلاب به دریا می‌ریزند

در کنار این معضل که احتمال دارد تابستان امسال به درستی طرح سالم‌سازی دریا به اجرا درنیاید، مسئله مهم دیگری که وجود دارد موضوع آلودگی سواحل است. به طوری که برخی از کارشناسان اذعان دارند بعضی از شناگاه‌های مازندران تبدیل به فاضلاب شده است!

در این خصوص عضو هیئت علمی دانشگاه صنعتی نوشیروانی بابل تأکید می‌کند: «آلودگی گاوداری، مرغداری و اراضی کشاورزی از رودخانه‌هایی که از بالادست سرازیر می‌شوند و در مسیر دریای خزر قرار دارند وارد آن می‌شوند.» عزیر عابسی اضافه می‌کند: «دامداری‌ها بر اساس مستندات موجود، خروجی‌های سیستم فاضلاب جامد و مایع را در کنار رودخانه می‌ریزند که باعث کدر و کثیف شدن آب می‌شود.» این فوق دکتری مهندسی عمران - هیدرولیک محیط‌زیست با اشاره به اینکه فاضلاب‌های شهرک صنعتی مازندران از منابع بزرگ و مهم آلودگی رودخانه‌ها است ادامه می‌دهد: «شهرک صنعتی امامزاده عبدالله یا بابلکنار یکی از نمونه‌هایی است که فاضلاب آن پس از تصفیه در تصفیه‌خانه، وارد دریای خزر می‌شود، هرچند این فاضلاب باید در مکانی تخلیه شود اما نکته اینجاست زمانی باید این اتفاق صورت بگیرد که کار تصفیه به‌درستی انجام شده باشد.» همچنین زمانی که باران می‌بارد هم شیرابه‌های محل دپوی موقت زباله‌ها در مناطقی همچون محمودآباد مستقیم وارد دریا می‌شود. بنابراین همه اینها مزید بر علت می‌شود که امسال شناگاه‌ها آماده میزبانی از گردشگران نباشند.

■ ساختمان‌هایی که دید به دریا را سد کردند

مضاف بر مشکلاتی که از آنها یاد شد، معضل دیگری که در محدوده تفرجگاه‌های دریایی وجود دارد، حضور ساختمان‌های بی‌قواره است که به حریم دریا تجاوز کرده‌اند و دسترسی به دریا را برای عموم مردم دشوار ساخته‌اند. اتفاقی که باعث شده از جاده‌های نزدیک دریا دیدی به سواحل نباشد و ظاهری زننده به شهرهای ساحلی - نه تنها استان مازندران بلکه تمام استان‌هایی که به نحوی به دریا متصل می‌شوند - بدهد. گردشگران هم وقتی می‌خواهند دریا را ببینند یا باید از کوچه‌های باریک بگذرند و به دریا برسند یا در نقشه دنبال مجتمع‌های ساحلی پولی بگردند. با این تفاسیر رفع مشکل سواحل دریای خزر برای جذب هرچه بهتر و بیشتر گردشگران عزم جزم مسئولان را می‌طلبد.

گزارش

محمدرضا هادیلو

مشهد؛ میزبان همایش بزرگمرد حماسه‌سرای ایران

فردوسی بهانه‌ای است برای ایجاد اتحادیه کشورهای مسیر راه ابریشم

سازمان یونسکو شاهنامه فردوسی را یکی از سه اثر برجسته جهان معرفی کرده است. همین گزاره کافی است تا ما فارسی‌زبانان با نقش و جایگاه واقعی این استاد بی‌همتای شعر و خرد ایران‌زمین و بزرگ‌ترین حماسه‌سرای جهان آشنا شویم. به همین بهانه و به مناسبت بیست‌وپنجم اردیبهشت‌ماه، روز بزرگداشت حکیم ابوالقاسم فردوسی، مشهد میزبان همایشی در قامت بین‌المللی بود. «همایش بین‌المللی شاهنامه در گذرگاه جاده ابریشم» به تبیین نقش و جایگاه واقعی آن بزرگمرد در نزد همگان می‌پردازد.

از ماه‌ها پیش برنامه‌ریزی‌های گسترده‌ای به منظور برگزاری همایش بین‌المللی شاهنامه در گذرگاه جاده ابریشم شکل گرفت تا مشهد بتواند ایفاگر سهمی کوچک در ادای حق خود به این استاد بزرگ حماسه‌سرای ایران‌زمین باشد و به تبیین نقش و جایگاه واقعی آن بزرگمرد در نزد همگان بپردازد. در همایشی که به این منظور در تالار شهر مشهد برگزار شد، سفیران فرهنگی از کشورهای افغانستان، هندوستان، آذربایجان، ترکیه، گرجستان، قزاقستان، لهستان، انگلستان و اسپانیا در کنار اندیشمندان، صاحبنظران و فردوسی‌پژوهان داخلی حضور به هم رساندند.

■ ارسال فراخوان برای ۵۲ کشور جهان

در این همایش معاون شهردار و رئیس سازمان اجتماعی و فرهنگی شهرداری مشهد گفت: شاهنامه گنجینه اخلاق است و بخش جدایی‌ناپذیر هویت فرهنگی ایران به شمار می‌رود. هر ملتی دارای اسطوره‌های بزرگی است که ریشه در فرهنگ و ادب آن ملت دارد و از فرهنگ غنی آن کشور سرچشمه می‌گیرد و شاهنامه نیز ریشه در فرهنگ غنی ایران دارد. مهدی زارعی با اشاره به اینکه شاهنامه را می‌توان اثری دانست که عامل وحدت و دوستی است، ادامه داد: شاهنامه اثر داستانی صرف نیست، بلکه ارزش‌های انسانی و خردمندانه اساس آن است. در ادامه این مراسم، دبیر علمی همایش بین‌المللی شاهنامه در گذرگاه جاده ابریشم هم با بیان اینکه شاهنامه بزرگ‌ترین حماسه جهان و کتاب پیوندها است، تأکید کرد: «این کتاب بزرگ‌ترین سندی است که هویت ملی و مذهبی را به هم پیوند می‌دهد. فردوسی با عشق به ایران و هویت ایرانی با ارادت و دوستداری خاندان عصمت و طهارت جایگاه و معجونی ساخت که فرهنگ ایرانی را جایگاه امید و دانشوری و صلح و دوستی ساخت.» قیامتی با اشاره به اینکه فراخوان این همایش به ۵۲ کشور دنیا ارسال شد، افزود: «درمجموع ۳۲۰ مقاله و چکیده مقاله از کشورهای مختلف دنیا به دبیرخانه این همایش بین‌المللی ارسال شده است که ۴۹ مقاله خارجی از ۲۱ کشور جزو مهم‌ترین مقالات به شمار می‌روند.» وی ادامه داد: «این فراخوان به تمامی مراکز پژوهشی و دانشگاهی به‌خصوص دانشکده‌های ادبیات سراسر کشور فرستاده شد.»

■ فردوسی و پیوند تمدن‌ها

اما در ادامه مراسم و زمانی که نوبت به رئیس مؤسسه بین‌المللی فرهنگی اکو رسید تا به سخنرانی بپردازد، قبل از هر چیز خواستار ایجاد اتحادیه کشورهای مسیر راه ابریشم شد و گفت: «باید دولت‌های مسیر جاده ابریشم به دنبال ایجاد اتحادیه کشورهای حوزه راه ابریشم باشند تا این منطقه را به یکی از قطب‌های فرهنگی اقتصادی جهان تبدیل کنند. مؤسسه بین‌المللی اکو نیز در این زمینه طرحی را به عنوان راه ابریشم راه صلح پایه‌ریزی کرده است.» محمدمهدی مظاهری ادامه داد: «تسریع در رفت و آمد اتباع و برگزاری رویدادهای فرهنگی زمینه‌ساز توسعه گردشگری در بین کشورهای حوزه این مسیر می‌شود. رویکرد ما نیز صلح و آرامش و امنیت برای همه ملل منطقه است و می‌توانیم با بهره‌گیری از فضای صلح‌آمیز شاهنامه در راستای صلح و دوستی گام برداریم و از فضای صلح بهره ببریم.» وی با تأکید بر اینکه گسترش زبان فارسی به عنوان حامل فرهنگ ایرانی مؤلفه‌های راه ابریشم است، اظهار کرد: «کاروان دراز آهنگ شعر و داستان از گذرگاه چند هزار ساله زبان می‌گذرد و گذشته‌ها را به هم پیوند می‌دهد و پندهای نیکی برای فرزندان به همراه دارد و پرتوی روشن آن تیرگی را می‌شکند. فرآیند به برخورد تمدن‌ها می‌انجامد و به افزایش روابط بین‌الملل می‌رسد. از بین منطقه اکو حکیم فردوسی در گستره فرهنگ زبان در شمار پرآوازه‌ترین حماسه‌سرایان، جایگاه ویژه‌ای دارد.» رئیس کمیسیون ویژه توسعه و عمران توس نیز دیگر سخنران این همایش بود و با بیان اینکه شاهنامه در گذشته نقطه‌ای بارز در مسیر راه ابریشم بوده، اظهار کرد: «امروز نیز یک گذرگاه تاریخی است که از گذشته پرافتخار می‌تواند ما را به آینده روشنمان برساند.» حمیدرضا ریاضی با بیان اینکه ۵۰ سال است که کار عمرانی در محدوده توس رخ نداده، ادامه داد: «اما پنج ماهی است که پروژه احداث جلوخان فردوسی کلید خورده و ۶۰ درصد آن تکمیل شده و طی روزهای آینده به بهره‌برداری می‌رسد.»

وی افزود: «همچنین پروژه پردیس در فضایی به مساحت ۳۰ هکتار شروع شده و امید است تا پایان سال وارد فاز اجرایی شود. علاوه بر این، پروژه رودبازه کشف‌رود نیز در این راستا قابل توجه است.» ریاضی با اشاره به اینکه طرح شهری در توس نداریم، خاطرنشان کرد: «شش ماهی است که فاز یک طرح در کمیسیون ماده ۵ مصوب شده اما متوقف مانده و به تهران ارسال نشده است و به نظر می‌رسد در حقیقت هم‌اکنون نیز در آستانه یک گذرگاه تاریخی هستیم.»

گذری بر استان‌ها

■ گلستان: مدیرکل غله و خدمات بازرگانی گلستان گفت: از ابتدای امسال تاکنون حدود ۲۹ هزار تن گندم مازاد استان به سایر استان‌ها ارسال شده است. حمیدرضا علی‌محمدی با اشاره به آمادگی خرید تضمینی گندم در استان اظهار داشت: برای خرید این محصول ۱۶۲ مرکز خرید پیش‌بینی شده است.

■ زنجان: رئیس سازمان فرهنگی شهرداری، از برگزاری ویژه‌برنامه «ماه مهربانی» با ۲۰ عنوان برنامه در ماه رمضان خبر داد. مریم شعبانی با اعلام این خبر گفت: با توجه به اهمیت ماه رمضان، عبادات و دستورات ویژه آن، این ماه می‌تواند سبک زندگی خاص اسلامی را در میان افراد به‌خصوص جوانان ترویج دهد. سازمان فرهنگی شهرداری نیز به واسطه رسالت ذاتی خود ۲۰ عنوان برنامه را برای اجرا در مراکز فرهنگی، هنری مناطق مختلف شهر طراحی کرده است.

■ همدان: رئیس شورای اسلامی همدان از راه‌اندازی قطار چرخ لاستیکی تا یک ماه آینده خبر داد. کامران گردان اظهار کرد: با توجه به پیاده‌راه‌سازی اکباتان و تبدیل آن به یک مکان تفریحی و گردشگری درصدد ساخت برخی المان‌ها و جذابیت‌های زیبایی هستیم که پس از اتمام ساخت آنها قطار شهری نیز راه‌اندازی می‌شود.